

24.6.2010

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: **Peticija Nr. 1918/2009 dėl neįgaliųjų teisių Italijoje, kurią pateikė Italijos pilietis Antonio De Luca**

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjas skundžiasi neįgaliųjų padėtimi Italijoje. Pasak jo, Italijoje paminamos Konstitucijoje nustatytos neįgaliųjų teisės. Jo žmona, serganti išsėtine skleroze, gauna 600 EUR pašalpą. Pasak peticijos pateikėjo, ji pernelyg maža padengti visoms išlaidoms, patiriamoms dėl žmonos ligos. Anot peticijos pateikėjo, Italijoje taip pat nėra gerai parengtų taisyklių asmenims, prižiūrintiems neįgaliuosius. Peticijos pateikėjas prašo Europos Parlamento paraginti Italijos Vyriausybę taisyti neįgaliųjų padėtį Italijoje.

2. Priimtinumai

Paskelbta priimtina 2010 m. kovo 30 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 202 straipsnio 6 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2010 m. birželio 24 d.

„Konkrety peticijos pateikėjo išdėstyta problema nepriklauso ES kompetencijai. Sprendimai dėl kriterijų, pagal kuriuos suteikiama teisė gauti neįgalumo pašalpą ir mokesčių lengvatas, priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai. ES mastu gali būti taikomos tik tų mokesčių, kurie reguliuojami ES lygmeniu, lengvatos. Šiuo metu tiesioginiai mokesčiai nustatomi nacionaliniu lygmeniu, o tai reiškia, kad tiesioginio apmokestinimo lengvatos yra tik šalies reikalas.

Kalbant apie ES PVM sistemą, esminė šio mokesčio savybė yra ta, kad PVM yra bendras, plačiai taikomas ES vartojimo mokestis. Bendrojo mokesčio, tokio kaip PVM, esminė savybė yra jo neutralumas. Todėl prašymas taikyti kitokią apmokestinimą dėl pirkėjo būklės ar

padėties, pažeistų šį principą. Be to, PVM mokesčio, kaip bendrojo vartojimo mokesčio, pagrindinė paskirtis yra rinkti pajamas. Tačiau iš esmės dėl socialinių priežasčių ES PVM įstatymuose numatyta galimybių valstybėms narėms diferencijuoti PVM dydžius, kaip paaiškinama toliau. Be to, PVM pajamų perskirstymas dažniausiai nereguliuojamas ES lygmeniu ir pagal tam tikras ES taisykles, pavyzdžiui, dėl valstybės paramos, valstybės narės gali teikti finansinę pagalbą ar mokesčių lengvatas, kad palaikytų socialinę politiką.

Pagal ES PVM taisykles valstybės narės turi taikyti bendrą, ne mažesnę nei 15 % tarifą ir gali taikyti ne daugiau kaip du lengvatinius tarifus, ne mažesnius nei 5 %, kuriuos valstybės narės gali taikyti savo nuožiūra, tačiau tik prekių ir paslaugų kategorijoms, išvardytoms Tarybos direktyvos 2006/112/EB (PVM direktyvos) III priede. Šiuo atveju valstybės narės gali laisvai taikyti lengvatinį PVM tarifą visai kategorijai ar riboti taikymą (netgi labai nedidelei) jos daliai su sąlyga, kad laikomasi fiskalinio neutralumo principo. Pagal šį principą negalima taikyti skirtingo PVM tarifo panašioms prekėms, kurios konkuruoja tarpusavyje.

Pirmiau nurodytame PVM direktyvos III priede yra kategorijų, kurios aktualios neįgaliems žmonėms. Konkrečiai III priedo 4 kategorija, apimanti „medicinos įrangą, priemones ir kitus reikmenis, paprastai skirtus naudoti tik neįgaliesiems jų negaliai palengvinti ar gydyti, įskaitant tokių prekių taisymą“, ir 15 kategorija, kuri yra susijusi su „prekių tiekimu ir paslaugų teikimu, kai prekes tiekia ir paslaugas teikia organizacijos, kurias valstybės narės pripažįsta socialine gerove besirūpinančiomis organizacijomis ir kurios dalyvauja globos ir rūpybos arba socialinės apsaugos darbe“, jeigu šie sandoriai nepatenka į išimtis pagal kitas PVM direktyvos nuostatas.

Tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurioms galima taikyti sumažintą PVM tarifą, sąrašas sudarytas pagal keletą pamatuotų kompromisų Taryboje, kurie neišvengiami, nes ES mokesčių įstatymai turi būti priimami vienbalsiai.

2008 m. Komisija pasiūlė įstatymo projektą, susijusį su skubiai sprendiniais klausimais, tokiais kaip sumažinti PVM tarifai, ir norėjo surengti bendras baigiamąsias diskusijas dėl sumažintų PVM tarifų taikymo ir jų naudingumo bei ekonominio veiksmingumo. Po ilgų ir išsamių diskusijų vienbalsiu 2009 m. kovo 10 d. politiniu susitarimu Taryboje pradėti debatai dėl bendros sumažintų PVM tarifų sistemos, kurie iš esmės buvo susiję su tam tikrų vietinių daug darbo reikalaujančių paslaugų įtraukimu į III priedą visam laikui. Visų pirma Direktyvoje 2009/47/EB pridėta 10a kategorija „privačių pastatų renovacija ir remontas, išskyrus medžiagas, kurios sudaro reikšmingą teikiamos paslaugos vertės dalį“, kuri galėtų apimti tam tikrą minimą įrangą, taip pat 20 kategorija „buitinės priežiūros paslaugos, tokios kaip pagalba namuose ir vaikų, senelių, ligonių ar neįgalių žmonių priežiūra“.

Taigi valstybės narės jau turi galimybę taikyti sumažintus PVM tarifus paslaugoms ir gali apsispręsti, ar ja pasinaudoti, ar ne, atsižvelgdamos į savo socialinę ir ekonominę padėtį ir biudžeto būklę, taip pat į politikos prioritetus.

Išvada

Konkreči peticijos pateikėjo iškelta problema priklauso Italijos vyriausybės ir parlamento kompetencijai.“